

СИЛАБУС

АНСАМБЛЬ

Фахова профілізація «Народні інструменти»

Спеціальність		025 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1-4
Семестр		1-8
Обсяг дисципліни (години / ECTS)		240 годин / 8 кредитів ECTS
Статус дисципліни (обов'язковий / вибірковий)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Міхєєв Борис Олександрович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Професор
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Miheiev.pdf
	e-mail	borys.mikheiev@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Мандзюк Любов Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Mandziuk.pdf
	e-mail	liubov.mandziuk@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Костогриз Сергій Олександрович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kostogryz.pdf
	e-mail	sergii.kostogryz@num.kh.ua

Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Костенко Наталія Євгеніївна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент
	Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kostenko.pdf
	e-mail	nataliia.kostenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ткаченко Вікторія Миколаївна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Tkachenko.pdf
	e-mail	viktorii.tkachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Слюсаренко Тетяна Олександрівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, народна артистка України
	Посада	Старший викладач
	Профіль викладача	
	e-mail	tetiana.sliusarenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Кужба Михайло Дмитрович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор мистецтва
	Посада	Старший викладач
	Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Kuzhba.pdf
	e-mail	mykhailo.kuzhba@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf
	e-mail	oleksandr.lytvshchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Сторов Єгор Олегович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	
	Посада	Викладач
	Профіль викладача	

	e-mail	yehor.yehorov@num.kh.ua
Анотація	Навчальна дисципліна «Ансамбль» спрямована на опанування здобувачами освіти обсягів знань, вмінь і навичок спільної гри у інструментальному ансамблі (баяністів, акордіоністів, бандуристів, гітаристів, домристів, балалаєчників та цимбалістів) та на їхню підготовку до ансамблевої творчо-концертної діяльності. Виконання здобувачами освіти широкого комплексу художніх і технічно-виконавських завдань відбувається у процесі поглиблення у специфіку виконання ансамблевих творів композиторів різних національних традицій і епох: від епохи Бароко до сучасності.	
Мета дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є професійна підготовка всебічно розвинених, висококваліфікованих фахівців, які повинні оволодіти практичними вміннями та навичками гри в ансамблі в обсязі, необхідному для подальшої діяльності музиканта як артиста-ансамбліста в концертно-виконавській, педагогічній та музично-просвітницькій практиці. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні знати: - основи теорії та методики формування виконавської майстерності артиста-ансамбліста; - напрямки розвитку народно-інструментального ансамблевого виконавства; - види ансамблів; - принципи формування ансамблю; - специфіку динамічного співвідношення звучання інструментів у певних видах ансамблів; - можливості різних інструментів в ансамблі та особливості аранжування для різних видів ансамблів. Уміти: - досягати ритмічного узгодження в процесі ансамблевого виконавства, рівної сили звучання голосів та певного тембрового забарвлення, чіткої інтонаційної єдності; - оцінювати в процесі спільного виконання гру учасників ансамблю на образно-емоційному, метро-ритмічному та динамічному рівнях та співвідносити з нею свою гру; - самостійно працювати над музичним твором, партіями ансамблю, аналізувати партитуру; - використовувати невербальні методи спілкування з учасниками в ансамблі; - узгоджено досягати штрихової єдності, витонченої агогіки й детального динамічного нюансування, ураховуючи розподіл функцій ансамблевої фактури; - підбирати репертуар відповідно до рівня професійної підготовки ансамблістів. У процесі вивчення курсу «Ансамбль» пропонується вирішення наступного комплексу завдань: - оволодіння професійними навичками ансамблевої гри;	

	- розвиток інтелектуально-креативного мислення, музичної та емоційної пам'яті, відчуття форми та образного змісту музичних творів; - оволодіння різноманітним ансамблевим репертуаром, навичками аранжування для різного складу ансамблів; - оволодіння навичками самостійної роботи над музичним твором; - ознайомлення з принципом формування ансамблю; - розуміння ансамблістами технічних можливостей, специфіки звучання різних інструментів, єдності характеру музики та якості штрихів, принципів звуковидобування; - розвивати почуття ансамблю, уміння досягати творчої єдності в процесі спільного виконання музичного твору та вирішувати художньо-музичні завдання разом з іншими учасниками ансамблю; - виховання відповідальності перед партнерами, вимогливості до себе, виконавчої дисципліни; - створення репертуарного фонду та постійне його розширення для майбутньої творчої роботи.
Програмні результати навчання	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. РН 8. Демонструвати музично-аналітичні навички а процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
Загальні компетентності	ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Здатність працювати автономно.

Фахові (спеціальні) компетентності	СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність. СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти. СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК 17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Зміст навчальної дисципліни	<u>Перелік тем</u> <u>Заліковий модуль 1.</u> <i>Змістовий модуль 1.</i> (I курс, 1 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. <i>Змістовий модуль 2.</i> (I курс, 2 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням обробки української народної музики) тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. <u>Заліковий модуль 2.</u> <i>Змістовий модуль 3.</i> (II курс, 3 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору зарубіжного композитора) тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. <i>Змістовий модуль 4.</i> (II курс, 4 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору віртуозного характеру) тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. <u>Заліковий модуль 3.</u> <i>Змістовий модуль 5.</i> (III курс, 5 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням обробки народної музики) тривалістю не менше 10 хвилин,

	рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. Змістовий модуль 6. (III курс, 6 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору великої форми) тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. Заліковий модуль 4. Змістовий модуль 7. (IV курс, 7 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення (з обов'язковим включенням твору українського композитора) тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня. Змістовий модуль 8. (IV курс, 8 семестр) - Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня.
Види занять	Індивідуальні заняття, групові заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практичний метод (індивідуальні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (розв'язання завдань, виконання вправ). У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують практичні групові заняття з педагогом. У процесі самостійної роботи здобувачі використовують запропоновані методи роботи.
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Підсумковий семестровий контроль (max 100 балів): Презентація ансамблевої виконавської роботи, де здобувачі демонструють досягнення творчої єдності в процесі спільного виконання музичного твору та вирішення учасниками ансамблю художньо-музичних завдань.

Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Viber, Telegram; листування через e-mail, посилання на google- диск тощо. Від здобувачів освіти очікується виконання усіх видів завдань. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено (у т.ч. з використанням гаджетів). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	1. Гайденко А.П. Інструментознавство та основи теорії інструментування. – Харків: Майдан, 2010. – 145 с. 2. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах (українська академічна школа): підручник [для вищих та сер. муз. навч. закл. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. 592 с. 3. Дубас О.І. Становлення та розвиток кобзарських шкіл в Україні (XVII-перша половина XX століття): Автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства О.І. Дубас. – Київ, 2002. – 20 с. 4. Кучерук В. Ф., Олексюк О. М., Кучерук Н. П. Клас інструментального ансамблю: навч. посіб. для вищих навч. закл. Ч. І. К. : РЕТРО-ПРІНТ, 2012. 96 с. 5. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах: навч. посіб. для студ. мист. навч. закл. К. : ДАКККіМ, 2004. 135 с. 6. Пасічняк Л. Український ансамбль народних інструментів у контексті формування академічних традицій. Здобутки і перспективи // Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX-XXI століть: Зб. мат. міжн. наук.-практ. конф (ДДПУ ім. І. Франка, 25.03.07, м. Дрогобич). Дрогобич, 2007. С. 229-239. 7. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с. 8. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового- виконавства України. Ч. І. Вінниця: ВНТУ, 2011. 122 с. 9. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти / Л. М. Черкаський. – К.: Техніка, 2003. – 264 с. 10. Хащеватська С. С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації / С. С. Хащеватська – Вінниця, Нова Книга, 2008. – 256 с.

	11. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти /Л. М. Черкаський. – К.: Техніка, 2003. – 264 с.
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми дисципліни «Ансамбль», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол №1.